

HISTORIA

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

. Uwagi podkreślone – nie zrealizowano, uwagi przekreślone – zrealizowano.

(Jolanta Dobrzyńska)

Informacja dotycząca pozycji projektowanej zmiany w podstawie programowej: historia z 2022 dla LO i T: pkt XLVIII. 5, pkt LVI. 2; historia z 2018 dla LO i T: pkt XLVIII, 4, pkt LVI 4.

Dokonane skreślenia niektórych mocnych a uzasadnionych historycznie zwrotów, jak: ~~“ludobójstwo ludności polskiej (na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej”~~, czy ~~“prześladowanie Kościoła w okresie stalinizmu”~~ są szkodliwym unikiem przed prawdą historyczną. Zastąpione odpowiednio nieoceniającymi zwrotami: “konflikt polsko-ukraiński” i “relacje państwo-Kościół w okresie stalinizmu” otwierają pole dla relatywnych narracji, które na poziomie nauczania szkolnego nie będą mogły być weryfikowane i skutkować będą szkodliwym zamętem poznawczym.

(Hanna Dobrowolska)

Polski Parlament uchwalił w 2016 r. 11 lipca Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej. Zaprzeczanie podjętym uchwałąm skonsultowanym z ekspertami i świadkami jest przekroczeniem przyjętych norm prawnych.

(Jolanta Dobrzyńska)

Informacja dotycząca pozycji projektowanej zmiany w podstawie programowej: historia z 2022 dla LO i T zakres podstawowy: pkt XLVIII.6, XLIX.5, zakres rozszerzony pkt L.1.

Usuwanie z podstawy programowej odniesień do postaci historycznych, w tym bohaterów narodowych jest szkodliwe. Zabieg ten nie skutkuje deklarowaną przez autorów redukcją treści, lecz zmianą charakteru nauczanego przedmiotu. Dotychczas dzieje Polski ukazywane bywały także poprzez postacie historyczne. Takie podejście czyni historię przedmiotem żywym i zrozumiałym, o wysoko cenionym wychowawczym charakterze. Przedstawiony projekt zmian już we Wstępie neguje osobiste podejście do historii i jej wychowawczy cel poprzez wykreślenie zapisu: “wzmacnianie poczucia miłości do Ojczyzny przez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury i języka ojczystego” Proponowane ujęcie historii okrojone do suchej faktografii, można uznać za przejaw mocno krytykowanego w pedagogice tzw. “encyklopedyzmu”, szkodliwego zwłaszcza w szkole podstawowej.

(Marek Puzio)

Co istotne proponowane zmiany są sprzeczne z celami edukacyjnymi wyrażonymi w preambule ustawy - Prawo oświatowe, w której zapisano m.in.: kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego.

(Jolanta Dobrzyńska)

Informacja dotycząca pozycji projektowanej zmiany w podstawie programowej: Historia z 2022 dla LO i T zakres podstawowy: pkt LV 2 - niesłusznie wykreślone zostało zagadnienie: formy zniewalania Polaków przez reżim komunistyczny (terror fizyczny, propaganda, cenzura) – to istotny zakres wiedzy dla młodych ludzi, bez którego komunizm nie będzie przez nich zrozumiany.

Informacja dotycząca pozycji projektowanej zmiany w podstawie programowej: historia z 2022 dla LO i T zakres podstawowy: pkt LV.3 – zabrakło istotnej wiedzy na temat dotyczący żołnierzy niezłomnych / wyklętych. Informacja o żołnierzach niezłomnych została wykreślona z punktu, który w następstwie wykreślenia przyjął ogólną formę: „uczeń omawia przejawy oporu społecznego wobec komunizmu”. Problematiczne jest przy tym, czy przedstawiciele formacji o charakterze wojskowym mogą być kojarzeni z “oporem społecznym” o zdecydowanie cywilnym charakterze.

Informacja dotycząca pozycji projektowanej zmiany w podstawie programowej: Historia z 2022 dla LO i T zakres rozszerzony. pkt XIII.4, XIX.1, XXII.3, XXXV.4, XLI.6 – w zakresie rozszerzonym nauczania historii zrezygnowano z ważnych dla zrozumienia dziejów Polski i Europy odniesień kulturowych i cywilizacyjnych. Rzec dotyczy następujących wykreślonych tematów: znaczenia włączenia ziem polskich do cywilizacyjnego kręgu świata zachodniego (łacińskiego), kulturowej roli Polski w przeniesieniu wzorców cywilizacji zachodniej na obszary ruskie i litewskie, wyjaśnienia okoliczności powstania i treść idei „przedmurza chrześcijaństwa”, kluczowego znaczenie utrzymania i przekazywania polskiego kodu kulturowego (wiera, język) dla podtrzymania świadomości narodowej. Ponadto, w temacie “uczeń ocenia z perspektywy polskiej i europejskiej polityczne i cywilizacyjne znaczenie bitwy Warszawskiej” dokonano skreśleń, pozostawiając zredukowane wymaganie “uczeń ocenia znaczenie bitwy warszawskiej”. Zabieg sprawia, że wspomniana ocena odnosi się zaledwie do uczniowskich domniemań, co niesłusznie pomniejsza rangę bitwy.

Warto nadmienić, że w szkołach elitarnych na Zachodzie tematy odnoszące się do cywilizacji, przemian cywilizacyjnych i kultur są uznawane za wyjątkowo ważne dla rozumienia współczesnego świata i szeroko reprezentowane w programach nauczania. Ich całkowite wycięcie z programu polskiej historii jest niewytłumaczalne.